

Rychlí špioni

Metoda, při níž žáci nejprve hádají klíčová slova a následně ze slov odvozují téma hodiny, případně je jinak zpracovávají.

Metodu jsme se naučili díky kurzu Čtením a psaním ke kritickému myšlení (2007).

Postup

1) Rozdělení do skupin

Možnosti: volba žáků, volba učitele, podle zasedacího pořádku, podle abecedy...

Skupina by měla mít takový počet členů, kolik bude klíčových slov.

2) Co s nadbývajícím žákem (maximálně dvěma)?

Žák, který z různých důvodů nechce nebo nemůže být zařazen do skupin, může dostat funkci „kontrolora“ – tzn. může během aktivity kontrolovat práci skupin a dodržování pravidel.

3) Rozdělení čísel v rámci skupiny

Žáci ve skupině si mezi sebou rozdělí čísla od 1 do 5 (při 5ti členné skupině) – vždy podle počtu členů/klíčových slov.

4) Vysvětlení postupu a pravidel

Učitel si postupně volá za dveře určitého člena („špiona“) každé skupiny (např. „Za dveře odchází všechny dvojky...“), kde jim sdělí jedno tajné klíčové slovo.

Úkolem těchto žáků je toto klíčové slovo sdělit své skupině, avšak pouze pantomimou, případně je mohou nakreslit.

Pravidlo č.1: Předvádění a hádání slov začne až na pokyn učitele (až budou všechny skupiny připraveny – předejdeme tím hádkám, že některá skupina je blíže dveřím apod.) – toto pravidlo však není nutné v případě, že jsou pro všechny skupiny zajištěny stejné podmínky – pak záleží i na rychlosti žáků → rychlí špioni...

Pravidlo č.2 : Špion nesmí mluvit ani psát.

Pravidlo č.3 : Skupina, která slovo uhádla, nevykřikuje, ale přihlásí se (necháme tak ještě čas na přemýšlení ostatním skupinám).

Tento proces se opakuje tak dlouho, dokud se nevystřídají všichni špioni a nevyčerpají všechna klíčová slova.

5) Shrnutí klíčových slov a následná práce s nimi.

Možná varianta: Hádání tématu hodiny

Úkolem skupin je v určitém čase vyvodit z klíčových slov téma hodiny.

Skupina, která uhádla, se přihlásí a nevykřikuje. Necháváme tak čas na rozmyšlenou ostatním skupinám.

Kromě hádání tématu hodiny můžeme využít i jiné metody pro práci s klíčovými slovy.

Možnosti využití

Metoda je využitelná především v evokační části hodiny.

Úvod a motivace k novému tématu.

Evokace k práci s klíčovými slovy.

Dovednosti, jež jsou prostřednictvím metody rychlí špióni procvičovány

Žák :

- dodržuje dohodnutá pravidla
- vyjadřuje se jinak než slovy
- rozvíjí myšlenky druhých
- nalézá jednotlivé složky (části) tématu
- rozhoduje, co k čemu patří (nalézá souvislosti)
- rozhoduje o souřadnosti, nadřazenosti a podřazenosti složek
- vymezuje obecné a specifické vlastnosti a rysy typické pro popisovaný jev